

**Var en glad
aktivist!**

ALTITUDE

— MEETINGS —

VAR EN GLAD AKTIVIST!

Vad gör du när grannen skyller otryggheten på flyktingarna?

När ingen i företagsledningen verkar ta de gemensamma klimatåtagandena på allvar?

Eller när beslutsfattare kommer med skrivbordslösningar för hur hemlösheten ska hanteras, utan att på riktigt förstå hur vardagen ser ut för en hemlös barnfamilj?

Knyter du handen i fickan?

Eller protesterar du och gör något åt saken?

Vi lever i en osäker tid, full av hot.

Klimatrapporterna betonar gång på gång att vi måste agera NU om inte konsekvenserna ska bli oerhörda. Samtidigt pågår ett brutalt och fasansfullt krig i Europa och miljoner människor är på flykt. Allt medan den demokratiska utvecklingen i världen snabbt går åt fel håll: bara 14 procent av alla människor lever idag i liberala demokratier.

Både klimat- och demokratifrågan kräver människor som agerar för att något ska förändras till det bättre.

Men hur agerar man bäst?

Vi föreslår: var en glad aktivist.

Att vara en glad aktivist handlar om att se möjligheter och sedan skrida till handling med en positiv känsla av att förändring faktiskt är möjlig.

Att det går.

“Det är inte lönt” är en vanlig tanke hos många. Visst, ingen kan göra allt, men alla kan göra något. Och framför allt, det händer inget om ingen gör något alls.

Vi behöver alla hjälpas åt, att sätta ner foten, höja vår röst och agera. För det ÄR lönt. Vi kan alla göra skillnad. I stort och smått.

BAKGRUND

Ordet aktivist är från början hämtat från filosofin, men började användas som en referens till en svensk politisk rörelse under första världskriget (rörelsen ville att Sverige skulle överge neutraliteten och stötta Tyskland). Gruppen hade ingen framgång med sitt opinionsbildande, men ”den svenska aktivismen” lyckades ändå sätta ett namn på tillvägagångssättet att vilja förändra saker.

Under de senaste 150 åren har olika former av

aktivism spelat en enorm roll i att forma samhället.

Arbetarrörelsen, kvinnorrörelsen och medborgarrättsrörelsen har alla på sina sätt omdanat världen. Ändå är inga av dessa kamper vunna.

Historiskt har aktivism vanligen kretsat kring frågor som antingen berör mänskliga rättigheter eller miljön runt om oss. Under lång tid har dessa två områden varit åtskilda – både juridiskt och inom aktiviströrelserna.

På senare tid har man dock sett ett allt mer brännande behov av att sammankoppla dem – eftersom klimat- och demokratifrågorna hänger ihop (den ena kan heller inte lösas utan den andra).

Aktivisternas metoder är många. Man kan exempelvis försöka förändra människors beteenden – eller försöka förändra lagstiftarnas agenda.

Man kan skapa kooperativ eller institutioner, som förändrar i kraft av sin verksamhet (och helt strunta i den opinionsmässiga kampen).

Eller så kan man satsa på kraften i att skapa opinion genom att ordna möten, demonstrationer, samla in namnunderskrifter, skriva debattartiklar, ordna bojkotter, strejker eller manifestationer.

Även om många människor (särskilt i Sverige, som de senaste 80 åren varit ganska stillsamt vad gäller manifestationer) nog kan känna en viss ovilja att ta till metoder som känns lite drastiska, så är det ändå just dessa verktyg som så många har använt för att visa sin avsky mot den ryska invasionen av Ukraina.

Många har skrivit på namnlistor, krävt att Sverige ska bojkotta ryska varor och tjänster. Andra har deltagit i demonstrationer för att visa sitt stöd, satt en ukrainsk flagga på sin profilbild eller kanske till och med tagit kontakt med frivilligorganisationer som arbetar med att hjälpa människor som drabbats.

I kriser som denna – och även i klimatkrisen – har konsumentaktivism blivit något både utbrett och naturligt. Man väljer helt enkelt sina köp utifrån sina värderingar och åsikter – något som har en gammal historia: redan vid 1700-talets slut bojkottades exempelvis produkter som hade producerats av slavar, som ett led i kampen för att slaveriet skulle upphöra.

Under de senaste decennierna har näringslivet identifierat konsumentaktivismen som en väldigt stark drivkraft. Därför ser vi just nu en starkt ökad varumärkesaktivism, där varumärkena har valt att stå för något, driva vissa frågor, engagera sig i rörelser eller stötta projekt.

Nu, när vi befinner oss i en storskalig säkerhetspolitisk kris med ett pågående fruktansvärt krig och samtidigt är i ett läge där vi omedelbart måste göra något åt den eskalerande klimatkrisen, är det just aktivismen hos oss alla som vi kan sätta hoppet till.

Det är den som kan skapa den förändring vi behöver. Och till skillnad från tidigare generationer har vi dessutom internet som verktyg, som blixtnabbt kan sammankoppla oss med i stort sett vem som helst.

Hur ska man då tänka för att lyckas?

I en intressant [artikel](#) i Manchester Archive, räknar Karen Cheltham upp lärdomar från den tidiga kvinnorörelsen sufragetterna.

Deras kamp för kvinnlig rösträtt bedrevs under mottot ”handling, inte ord”. Ur texten är det framförallt tre lärdomar från sufragetternas aktivism som vi vill lyfta fram med dagens situation som fond.

1. Vikten av resiliens

Som Karen Cheltham skriver är nutiden snabbt skiftande. Saker förändras hela tiden och utvecklingen går i ett rasande tempo. Det är lätt att bli yr. Men genom att hålla sikten på målet stadigt och ständigt arbeta mot ett bestämt håll, blir det lättare att få saker gjorda som gör skillnad.

2. Hitta din röst och använd den

Det är inte avsaknaden av medier eller verktyg att nå ut som är problemet idag. Det är att alldeles för få har lärt sig att använda sin röst på rätt sätt. Oavsett om det gäller tal, skrift eller nätverkande.

3. Acceptera bara seger – inget annat.

I artikeln citeras en kvinna som skrev en svarsinsändare till Daily Telegraph 1913.

”Alla verkar vara överens om behovet att sätta stopp för sufragetternas protester, men ingen verkar veta hur man ska göra det. Det finns två, och bara två, sätt som detta

kan göras på. 1. Döda alla kvinnor i Storbritannien. 2. Ge kvinnorna rösträtt. Bästa hälsningar, Bertha Brewster”

Att enbart acceptera seger innebär att det mål man satt måste uppnås innan man säger att man har lyckats. För klimatets del innebär det ingen seger att temperaturen höjs tre grader när vi vet att allt över 1,5 innebär oerhört svåra konsekvenser.

För likvärdighetens del innebär det ingen seger att ett fåtal fler i utanförskap släpps in i värmen när det stora flertalet fortfarande står utanför. Och så vidare.

Bli en glad aktivist med oss!

Med begreppet glada aktivister vill vi föra in en ny dimension i diskussionen om hur vi alla kan göra världen bättre.

Vi vill lära från historien, men gå framåt med en positiv känsla av att vi faktiskt alla kan påverka och att vi alla kan göra skillnad. Just här, just nu – och just du.

Under PUSH SUMMIT 1-2 juni berättar vi mer om våra tankar om kraften i att vara en glad aktivist. Vi vill gärna att du kommer. Läs mer om vårt program och anmäl dig [här!](#)